26/12/2024

Η Σύναξις της Υπεραγίας Θεοτόκου

/ Ορθόδοξες Προβολές

- **Γράφει ο Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Δορμπαράκης**

«Μετά την απόφαση του Ηρώδη να φονευτούν όλα τα παιδιά στη Βηθλεέμ, άγγελος Κυρίου φάνηκε στον ύπνο του Ιωσήφ λέγοντάς του: «Σήκω και πάρε το παιδί και τη Μητέρα Του και φύγε στην Αίγυπτο». Φεύγει λοιπόν για την Αίγυπτο η Θεοτόκος με το βρέφος και τον Ιωσήφ, για τους παρακάτω δύο λόγους: Πρώτον, για να εκπληρωθεί αυτό που είχε λεχθεί από τον προφήτη ότι «Από την Αίγυπτο κάλεσα τον Υιό μου». Δεύτερον, για να κλείσει κάθε στόμα αιρετικών. Διότι αν δεν είχε φύγει, θα συλλαμβανόταν το βρέφος. Κι αν μεν φονευόταν, θα εμποδιζόταν η σωτηρία των ανθρώπων. Αν δε δεν φονευόταν, ή με ξίφος ή με άλλη τιμωρία, προκειμένου να εκπληρωνόταν το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία, θα μπορούσε να θεωρηθεί από πολλούς ότι ήλθε κατά φαντασία και δεν έγινε αληθινά πραγματικός άνθρωπος. Διότι αν ήταν αληθινός

άνθρωπος, θα σφαζόταν από το σπαθί του τυράννου, κάτι που και χωρίς να υπάρχει πρόφαση, τόλμησαν οι άθεοι αιρετικοί να το πουν, ότι δηλαδή γεννήθηκε κατά φαντασία. Γι' αυτό λοιπόν φεύγει στην Αίγυπτο, και για να συντρίψει τα εκεί είδωλα και για να σώσει όλη την οικουμένη κατά τον καιρό της σωτήριας Σταύρωσης».

Η Σύναξη της Υπεραγίας Θεοτόκου θα πρέπει καταρχάς να θυμίσουμε ότι στοιχεί στην παράδοση της Εκκλησίας, να εορτάζεται μετά από ένα μεγάλο γεγονός του ερχομού του Θεού στον κόσμο για τη σωτηρία του ανθρώπου, το πρόσωπο που πρωταγωνίστησε σ' αυτό. Έτσι μετά τη Γέννηση του Κυρίου έχουμε τη Σύναξη της Θεοτόκου, Εκείνης που έγινε η «γέφυρα δι' ης κατέβη ο Θεός», όπως και μετά τη Βάπτισή Του έχουμε τη Σύναξη του αγίου Ιωάννου του Βαπτιστού. Είναι περιττό βεβαίως να πούμε ότι το ίδιο το γεγονός, η καθαυτό εορτή, βρίσκεται σε άμεση σχέση με το πρωταγωνιστούν πρόσωπο, με άλλα λόγια η εκάστοτε Σύναξη αποτελεί την προέκταση της εορτής, τονίζοντας και επαναλαμβάνοντας το ίδιο νόημά της, σε μεγάλο βαθμό δε και τους ίδιους τους ύμνους της.

Η Σύναξη της Θεοτόκου λοιπόν τονίζει και πάλι τη Γέννηση του Κυρίου, με ιδιαίτερη επιμονή στην πραγματικότητα της Σάρκωσής Του. Το στοιχείο αυτό ίσως δεν γίνεται ιδιαίτερα αντιληπτό σήμερα, μετά από τόσους αιώνες εξαγγελίας και βίωσης από την Εκκλησία της θεολογικής σημασίας της. Στους πρώτους χριστιανικούς χρόνους και αιώνες όμως ήταν ό,τι πιο καίριο και σημαντικό, δεδομένου ότι αμφισβητείτο από αιρετικούς η πραγματικότητα της ενσάρκωσης, οι οποίοι «έφριτταν» στη σκέψη ότι ο Θεός πήρε πραγματική ανθρώπινη σάρκα, προσέλαβε δηλαδή την ύλη του κόσμου τούτου. Τι κρυβόταν πίσω από την άρνησή τους αυτή; Η πεποίθηση ότι ο κόσμος αυτός είναι κόσμος κακός, δημιούργημα άλλου, μη καλού Θεού, συνεπώς φανέρωναν τον μη χριστιανικό προβληματισμό τους, μάλλον την με επίφαση του χριστιανισμού δήλωση των ανατολίτικων δυαλιστικών περί Θεού δοξασιών τους. Θέλουμε να πούμε ότι οι αιρετικοί αυτοί στην πραγματικότητα ήταν οπαδοί του ιρανικού λεγόμενου παρσισμού, κατά τον

οποίο υπάρχουν δύο θεοί, ο θεός του καλού και ο θεός του κακού, ο οποίος θεός του κακού είναι και ο δημιουργός του κόσμου. Πώς λοιπόν η κακή ύλη του κακού θεού μπορούσε να προσληφθεί από τον καλό Θεό, που ερχόταν να σώσει την ψυχή – όχι ασφαλώς και το σώμα – του ανθρώπου;

Η Εκκλησία μας λοιπόν αντέδρασε σθεναρά, διότι τυχόν επικράτηση αυτών των αντιλήψεων (κατά δόκηση ή φαντασία εμφάνιση του Υιού του Θεού) θα σήμαινε πλήρη διαστροφή της αλήθειας της και άρνηση του πραγματικού Χριστού. Με ένταση λοιπόν τόνισε ότι ο Χριστός, ο Υιός και Λόγος του Θεού, έλαβε πραγματική και όχι κατά φαντασία την ανθρώπινη φύση, το σώμα και την ψυχή, ώστε ενσωματώνοντάς τα στον Εαυτό Του να σώσει τον άνθρωπο και δι’ αυτού και όλη τη δημιουργία. Και αιτία γι’ αυτό βεβαίως ήταν το γεγονός ότι ο κόσμος όλος, η ύλη και το σώμα του ανθρώπου, αποτελούν δημιουργήματα του ενός Θεού, του φύσει αγαθού Θεού, που είναι και ο Δημιουργός βεβαίως του κόσμου. Ήταν τόσο σημαντική η αλήθεια αυτή, ώστε ήδη από την Καινή Διαθήκη ο άγιος Ιωάννης ο θεολόγος βλέπουμε να τονίζει ότι από την αποδοχή ή όχι της αληθινότητας της σάρκωσης του Θεού φανερώνεται κανείς ως χριστιανός ή όχι. «Πας ος μη ομολογεί Ιησούν Χριστόν εν σαρκί εληλυθότα εκ του Θεού ουκ έστι», και «πας ος ομολογεί Ιησούν Χριστόν εν σαρκί εληλυθότα εκ του Θεού εστι». Πάνω στην αλήθεια αυτή δηλαδή κρινόταν η αλήθεια από την αίρεση. Κι αυτό τονίζει ιδιαιτέρως σήμερα η Σύναξη της Υπεραγίας Θεοτόκου, που προεκτείνει, όπως είπαμε, τη Γέννηση του Κυρίου. «Αυτό που ήταν ο Υιός και Λόγος του Θεού το κράτησε, δηλαδή ότι είναι Θεός αληθινός, και αυτό που δεν ήταν το προσέλαβε κι έγινε άνθρωπος από φιλανθρωπία». Ο προβληματισμός της Υπεραγίας Θεοτόκου στον οίκο του κοντακίου της σημερινής εορτής το διακηρύσσει επίσης έντονα: «Βλέποντας τη σφραγίδα της παρθενίας μου να μένει χωρίς να χαλάσει, σε κηρύσσω αληθινό Λόγο του Θεού, που πήρες την ανθρώπινη σάρκα».

Και βεβαίως η σημερινή εορτή της Σύναξης υπενθυμίζει πάλι ότι μπροστά στο πανθαύμαστο γεγονός του ερχομού του Θεού στον κόσμο ως ανθρώπου, όλη η δημιουργία ανταποκρίνεται με ευχαριστία, προσφέροντας τα δώρα της, το καλύτερο όμως όλων των δώρων ήταν του ίδιου του ανθρώπου. Διότι ακριβώς πρόσφερε ό,τι ωραιότερο και ανώτερο μπορούσε ποτέ να φανεί ως κτίση: την Παναγία Παρθένο. «Καθένα από τα δημιουργήματά Σου, Κύριε, σου προσφέρει την ευχαριστία του: οι άγγελοι τον ύμνον, οι ουρανοί το αστέρι, οι μάγοι τα δώρα, οι ποιμένες τον θαυμασμό τους, η γη το σπήλαιο, η έρημος τη φάτνη, εμείς όμως Μητέρα Παρθένο». Μη ξεχνάμε: η Παναγία είναι ο εκπρόσωπός μας στον Ουρανό, Εκείνη που έδωσε το αίμα και τη σάρκα της προκειμένου να γίνει άνθρωπος ο ίδιος ο Θεός, συνιστά την «αξιοπρέπειά» μας, αποτελεί πάντοτε την παρηγοριά και την ελπίδα μας. Προς χάρη Της η όποια προσευχή μας γίνεται εισακουστή από τον Θεό,

αφού Εκείνος θέλησε να γίνει σαν κι εμάς μέσα από Εκείνην.

pgdorbas.blogspot.com